

Jak obliczyć ryzyko 1% kapitału?

Ta lekcja wyjaśnia, jak ustalić maksymalną kwotę straty na jedną transakcję i dlaczego stałe ryzyko pomaga chronić rachunek.

Czym jest ryzyko 1%?

Ryzyko 1% oznacza, że w pojedynczej transakcji trader dopuszcza stratę maksymalnie równą jednemu procentowi aktualnego kapitału. Nie oznacza to przeznaczenia tylko 1% rachunku na pozycję. Chodzi o kwotę, którą stracisz, jeżeli cena dotrze do ustawionego poziomu Stop Loss.

$$\text{Maksymalne ryzyko} = \text{aktualny kapitał} \times 1\%$$

Prosty przykład

Kapitał wynosi 5 000 zł. Jeden procent z 5 000 zł to 50 zł. Oznacza to, że wielkość pozycji i poziom Stop Loss powinny zostać dobrane tak, aby po zamknięciu pozycji na Stop Lossie strata wyniosła około 50 zł, a nie więcej.

$$5\,000\text{ zł} \times 0,01 = 50\text{ zł maksymalnego ryzyka}$$

Ryzyko 1% nie gwarantuje zysku i nie usuwa strat. Jego zadaniem jest ograniczanie szkody, jaką może wyrządzić pojedyncza błędna decyzja lub seria strat.

Obliczenie krok po kroku

Aby obliczyć ryzyko 1%, wykonaj trzy proste kroki:

- sprawdź aktualną wartość rachunku,
- pomnóż ją przez 0,01,
- otrzymaną kwotę potraktuj jako maksymalną planowaną stratę na transakcję.

Kapitał	Obliczenie	Ryzyko 1%
1 000 zł	$1\,000 \times 0,01$	10 zł
2 500 zł	$2\,500 \times 0,01$	25 zł
5 000 zł	$5\,000 \times 0,01$	50 zł
10 000 zł	$10\,000 \times 0,01$	100 zł
25 000 zł	$25\,000 \times 0,01$	250 zł

Kapitał zmienia się po każdej transakcji

Najdokładniejsze podejście polega na liczeniu 1% od aktualnego salda lub kapitału określonego w planie. Jeżeli rachunek spada, kwota ryzyka również maleje. Jeżeli rachunek rośnie, kwota może stopniowo rosnąć. Dzięki temu ryzyko dostosowuje się do wielkości konta.

Najpierw określ kwotę ryzyka. Dopiero później dobieraj wielkość pozycji.

Od kwoty ryzyka do wielkości pozycji

Samo obliczenie 1% to dopiero pierwszy etap. Następnie trzeba ustalić logiczny poziom Stop Loss oraz dobrać taką wielkość pozycji, aby strata przy jego aktywacji nie przekroczyła zaplanowanej kwoty.

Prawidłowa kolejność:

- najpierw znajdź setup zgodny z planem,
- ustal poziom wejścia,
- wyznacz logiczny Stop Loss na podstawie struktury rynku,
- zmierz odległość między wejściem a Stop Lossem,
- dobierz wielkość pozycji do kwoty ryzyka.

Ważna zasada

Nie należy przesuwania Stop Lossa bliżej tylko po to, aby móc otworzyć większą pozycję. Stop Loss powinien wynikać z analizy. To wielkość pozycji ma dopasować się do odległości Stop Lossa, a nie odwrotnie.

Logiczny Stop Loss + odpowiednia wielkość pozycji = kontrolowane ryzyko

Uwaga dotycząca lotów

Wartość ruchu ceny dla 0,01 lota może różnić się zależnie od instrumentu, brokera, waluty rachunku i specyfikacji kontraktu. Dlatego przed wejściem użyj kalkulatora wielkości pozycji lub sprawdź specyfikację instrumentu w platformie. Nie wybieraj lota na pamięć.

Ryzyko 1% a stosunek zysku do ryzyka

Kwota ryzyka określa możliwą stratę. Stosunek zysku do ryzyka, czyli RR, pokazuje natomiast, jaki potencjalny zysk planujesz w stosunku do tej straty.

Kapitał	Ryzyko 1%	RR	Planowany zysk
5 000 zł	50 zł	1:1	50 zł
5 000 zł	50 zł	1:2	100 zł
5 000 zł	50 zł	1:3	150 zł
5 000 zł	50 zł	1:4	200 zł

Przykład procesu

Trader posiada 5 000 zł i ryzykuje 1%, czyli 50 zł. Setup pozwala ustawić logiczny Stop Loss, a potencjalny cel daje RR 1:3. Jeżeli transakcja zakończy się stratą, rachunek traci około 50 zł. Jeżeli dojdzie do celu, planowany zysk wynosi około 150 zł przed kosztami transakcyjnymi.

Nie oznacza to, że należy przyjmować każdą transakcję z wysokim RR. Cel musi być realistyczny i wynikać ze struktury rynku, a nie z samego pragnienia większego zysku.

Ryzyko kontroluje stratę. RR pomaga ocenić, czy potencjalna nagroda uzasadnia wejście.

Najczęstsze błędy

- liczenie 1% od wpłaconego depozytu zamiast od aktualnego kapitału,
- dobieranie lota przed ustaleniem Stop Lossa,
- używanie zawsze tej samej wielkości pozycji mimo różnej odległości Stop Lossa,
- ryzykowanie 1% na kilku silnie powiązanych pozycjach jednocześnie bez uwzględnienia łącznego ryzyka,
- zwiększanie ryzyka po stracie w celu szybkiego odrobienia pieniędzy,
- nieuwzględnianie spreadu, prowizji i możliwego poślizgu cenowego.

Łączne ryzyko

Jeżeli otwierasz jednocześnie dwie pozycje, z których każda ryzykuje 1%, łączne ryzyko może wynosić 2%. Gdy instrumenty są ze sobą mocno powiązane, mogą zareagować podobnie na ten sam ruch rynku. Plan powinien więc określać nie tylko ryzyko jednej pozycji, ale również maksymalne ryzyko wszystkich otwartych transakcji.

Checklista przed wejściem

- Czy znam aktualny kapitał rachunku?
- Czy poprawnie obliczyłem 1%?
- Czy Stop Loss wynika ze struktury rynku?
- Czy lot został dobrany do odległości Stop Lossa?
- Czy uwzględniłem inne otwarte pozycje i koszty?

Podsumowanie

Obliczenie ryzyka 1% jest proste: aktualny kapitał należy pomnożyć przez 0,01. Otrzymana wartość to maksymalna planowana strata na jedną transakcję. Najważniejsze jest jednak właściwe wykorzystanie tej kwoty - poprzez logiczny Stop Loss i odpowiednio dobraną wielkość pozycji.

Stałe procentowe ryzyko ogranicza wpływ pojedynczego błędu i pozwala przetrwać słabsze okresy. Nie sprawia, że strategia staje się zyskowna, lecz daje traderowi warunki do długoterminowego wykonywania planu i analizowania wyników.

Pytania do sprawdzenia wiedzy

- Ile wynosi 1% z kapitału 8 000 zł?
- Ile wynosi 1% z kapitału 12 500 zł?
- Co należy ustalić najpierw: Stop Loss czy wielkość pozycji?
- Dlaczego stały lot nie zawsze oznacza stałe ryzyko?

Zadanie praktyczne

Oblicz 0,5%, 1% i 2% swojego przykładowego kapitału. Następnie wybierz dowolny setup, zaznacz wejście i logiczny Stop Loss, a wielkość pozycji sprawdź w kalkulatorze pozycji zgodnym ze specyfikacją Twojego brokera.

Informacja prawna: Materiał ma charakter edukacyjny i nie stanowi porady inwestycyjnej, rekomendacji ani obietnicy osiągnięcia określonych wyników. Trading wiąże się z ryzykiem utraty części lub całości kapitału.